

Nina Nováková (za KDU-ČSL): Screening preeklampsie je účinnou prevencí u těhotných Vyšetření je určeno všem nastávajícím maminkám

22.5.2023 - | KDU-ČSL

V rámci Světového dne preeklampsie (22. května 2023) proto odborníci apelují na těhotné ženy, aby mezi 11. a 14. týdnem těhotenství absolvovaly screeningové vyšetření ve specializovaném centru prenatální péče, které odhalí riziko rozvoje onemocnění. Získají tak klid potřebný pro jejich psychickou pohodu, tolik důležitou v čase očekávání malého člena rodiny. V případě zjištění vysokého rizika je totiž možné rozvoji nebezpečného stavu efektivně předcházet.

„Mezi chorobami, které mohou komplikovat těhotenství a vést k předčasnému porodu má preeklampsie zvláštní postavení právě díky tomu, jak efektivním způsobem je možné stanovit riziko a předcházet rozvoji tohoto stavu. Tuto prevenci jistě ráda naplno využije každá nastávající maminka, je tedy potřeba, aby se o ní dozvíдалo stále více žen. Proto jsem rád, že organizace Nedoklubko i letos upozorňuje na tuto problematiku a snaží se zprostředkovat těhotným důležité informace,“ vysvětluje MUDr. Jan Přáda, lékař Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze (Apolinář).

Ředitelka rodičovské organizace Nedoklubko Lucie Žáčková doplňuje: *„Během třetího květnového týdne budeme s veřejností sdílet na sociálních sítích a webu vše, co maminky potřebují o preeklampsii vědět – medicínsky podložená fakta, články, rozhovory s odborníky i příběhy maminek a jejich dětí. V Nedoklubku podporujeme rodiče předčasně narozených dětí. Nejen v květnu děláme všechno proto, abychom dokázali pomoci předcházet předčasnému porodu. Sledujte nás na facebooku a instagramu!“*

Součástí osvětových aktivit je také výstava Tóny pro rodinu v prostorách Parlamentu ČR, která se koná pod záštitou Mgr. Niny Novákové, poslankyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a MUDr. Lumíra Kantora, Ph.D., člena Senátu Parlamentu ČR ve spolupráci s Muzikoterapeutickou asociací ČR, neziskovou organizací Nedoklubko z.s. a Moravskou filharmonií Olomouc.

„Květnovou výstavou Tóny pro rodinu chceme na půdě Parlamentu ČR připomenout, že životní příběh každého z nás začíná již v měsících, kdy se vyvíjíme v těle matky. Probíhá jemná i bouřlivá interakce s okolním světem a zvyšuje se, nebo se snižuje, naděje na dobrý život dítěte i jeho rodičů,“ doplňuje Mgr. Nina Nováková, poslankyně za KDU-ČSL.

Příčina? Porucha vývoje placenty

Příčina preeklampsie leží již v samotném počátku k těhotenství, kdy nedojde ke správnému „zahníždění“ placenty v děloze. Na to, proč přesně k tomuto dojde, zatím většinou odpovědět nelze. Lékaři ale ví jistě, že s narůstající délkou těhotenství se právě vlivem této patologie nemusí dostávat vyvíjejícímu se plodu dostatek živin a kyslíku. To může způsobit zpomalení růstu plodu, v krajním případě i jeho smrt. Zároveň z důvodu nedostatku živin a kyslíku placenta produkuje látky, které u matky vedou ke vzestupu krevního tlaku a dalším závažným komplikacím. Preeklampsii momentálně

nelze léčit jinak než porodem. V méně závažných případech lze porod oddálit, ale při těžké preeklampsii je většinou jediným řešením bezodkladně přivést dítě na svět.

Své o tom ví také Lenka Tomanová, která se osobně s preeklampií setkala již dvakrát – a podruhé právě díky včasnému odhalení již s mnohem větším klidem: *„Pamatuji si to jako včera. Těšila jsem se na prohlídku u gynekoložky, ale odcházela jsem naprosto zdrcená – svíral mě strach a obrovské obavy. Lékařka mi oznámila, že holčička, kterou čekám, je menší, než má být. Trpí růstovou retardací a živiny má na týden... Byl nutný okamžitý porod. Preeklampsie pro mne tehdy byla cizí slovo, které jsem slyšela poprvé v životě. Vše nakonec dopadlo dobře díky úžasné péči lékařů z Karlovarské krajské nemocnice. Přesto pro mne pak bylo druhé těhotenství velkým strašákem. Kladla jsem si otázku, zda mohu riskovat, že se podruhé bude situace opakovat. Toto rozhodnutí vám nikdo neulehčí, určitě je ale důležité podniknout vše, co půjde, aby se rizikové těhotenství neopakovalo. Díky skvělé péči lékařů z rizikového oddělení pražské porodnice U Apolináře to napodruhé vyšlo a úspěšně jsme se preeklampsii vyhnuli,“* popisuje dvojnásobná maminka.

Jednat včas, vyšetřit včas

V České republice může screeningové vyšetření podstoupit každá těhotná žena. O jeho možnosti by tedy měly vědět všechny nastávající matky a aktivně se o něj zajímat u svých gynekologů. Někteří provádějí vyšetření sami, nebo doporučí specializované pracoviště, kde screening zajišťuje certifikovaný odborník. Samotné vyšetření je součástí kombinovaného screeningu v I. trimestru a zabere zhruba 20 minut. Zahrnuje krevní test, ultrazvukové vyšetření, měření krevního tlaku a odběr osobní anamnézy. Výsledky vyšetření se zpracovávají pomocí počítačového programu, který vyhodnocuje kromě rizika preeklampsie také pravděpodobnost rozvoje vývojových vad.

Je-li riziko preeklampsie negativní, což tak je u většiny nastávajících matek, dál se o těhotnou ženu stará ošetřující gynekolog běžným způsobem. Vyjde-li výsledek pozitivní, je těhotné jako prevence doporučeno užívání kyseliny acetylsalicylové v dávce 100 mg denně, a to až do 36. týdne těhotenství. *„Kyselina acetylsalicylová efektivně snižuje riziko rozvoje preeklampsie, nitroděložní růstové restrikce a tedy i předčasného porodu. Ženy, které jsou ve velmi vysokém riziku rozvoje preeklampsie, je pak vhodné v průběhu těhotenství dále dovyšetřovat,“* doplňuje na závěr MUDr. Jan Přáda.

[https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/nina-novakova-\(za-kdu-csl\)-screening-preeklampsie](https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/nina-novakova-(za-kdu-csl)-screening-preeklampsie)